

ԱՎԵՐՆԱԿՑԻ, 30 ՄԵԴԱՑԻՐԵՐ Ա
Նահանգների տարել զարդբն
ում սեպտեմբերի 17-ից սկսած Հա
յուսանի անկախության 5-րդ տա
րեարձին սմբաված տարել միջո
զառութեալ եղանակակիր կառելի 1
համարել սեպտեմբերի 27-ի երես
ուն Կաչինցոնուն ՀՀ դիմանա
տար տայի ունեցած ընդունություն
որ Հետքան Ռուսիա Շուշարյանի
և Տիկինց Խաչվարդի ընդունութեա

կան ովեանցուղարքին պատ
ճական նորայացույները Ինք
նոյսից սենառ Պերունը Նե
կայացուցիչների տան անուն,
կոնցեսական Լոյ Դովեր Հա
յուսանուն Ա. Նահանգների նախ
կին և առաջին դեսպան Հերի
Գիլուր և ուժընք Այսեղ Ին
նաև Թերեյան Աւարտային օմո
րյան դեկրետուրյունը Աներկո
ւի համարական նամակունակ և

Անդ կատավարյանք անքոյ
Հայուստինին ցուցաբերեած նորու
կան օգնության և հաղախական օ-
ժանակակիրյան համար, Եւկրի ուն
կափառացնան ուրբությանը չարած
աշխատավիճեր, նեզուկի համար
Հայուստինի դաստիանք որպէսնա
ուս հայտարարեց Լիլո՛ Sh. Պետ
րոսյանի վերբնության մասին. ին-
չը բնութնիւց զիւն ծափանարո-
ւուր: Կա անորոշական կուն-

5-00304

ԱՆԿԱՀՈՒԹԻՒԹՅԱՆ SURBՆՎՐԱԾ ԿԱՇԽԱՂՏՈՒՄՆՈՒՄ

*D. Ծովագրյան. «Կառավարությունն արեց այս, ինչ պիտի էր
անհյ կարգուկանոնը միշտ հաստիլու համար»*

Ար շատերը թե ազգային տորթի
կազմակերպություններից և թե օ-
ստելերյա դիմանազիտական առու
ներյուններից ու ամերիկան ի-
խանություններից Եվ այդ ուր են-
տառելուրյան ուստանը ամերի-
քայի այդ եկանական տարեղարձի
հայութին ժամանեցելը չէր այլի
եախոսպահական բնույթությունից
ենթած «չուր, մասիսոյի գուշը
ցոմեներ Հայուսանուած» Բոլորին
Խայտի Ար-ամերիկան Խայտի
քերերը կարեռությունը անորա
դուրձել Ար-բնույթուածի կոսուն
գորյունների ենթութական դրա-
ծիկ երույթները և դրանց հայության
կառավարական ուժերի խիստ ևս
կազմեցությունները ընդդիմադի-
դեկտիվների ծերակարություններ
և ՀՀ նախագահի եռամանազիւր:

Եւթեաների մեջ այդի Ար զա-
տում Մ. Աստանազներու Ռուսա-
կան պատուն Արքայուն ամեր-

ՀՐԵՍԱՊՐԵՅԱՆ ներկայուցողիշնի-
ցր. Մ. Խահանզելիի Աշտաբլյանը քե-
մի առաջնորդ Խոհմակ արք. Պատ-
րությանը, դիսուանակն բարեկած-
ներ. լրագրութիւն, ազգային զամկի-
ներ և բիզնիսի աշխարհի ներկա-
յացուցիչներ. Բայց ներկանելոյ մեջ
ամենից ամենի հետարկությանը պատճե-
նելով էր Առանձայի բազական Քինզիի Կիսյուն Տուր ու միայն
յու բարօն 2 մետրանոց հասակով,
այն տառախոսիկ ներկայու-
րյանը Առն նար ծառու էր լո-
ւանիկութիւն եռա հետ—

Ենթանելության սահմանարկեալ
մասը անումուն վերաբանված էր
դիսուան Ծովուայինի խոսին.
Ներկանելոյն բարեկալուսի զետ
խոսին ուրիշոց հետո, դիսուան
Ծովուայինը անդուստածավ ան-
կախության 5 դր սարկարձի օսա-
նությանը, Խառնի ընուհական
բանի Խոսք առաջ առաջ առաջ առաջ

Առյօնագահական թերություններին
հիմքած խառնորդություններին և պա-
տճեցրեց, որ Եւեանուն արդյու-
յանաց է կամ մը վերաբարձր է ի-
րաւունք իմն Նաև սահմանված
ունի շեշեց «Կառուվարություններ»
ամեց այս ամենը. ինչ ունեն և առ-
լիք եւլուծ կարգութանուր վերա-
հասաւելու համար».

Դեսպանի ճամու. կատարա
անգլերներ արտօնանած այս խոս
ենք նույնիս ընդունվեցին ծա
փահարուրամբ, մարդկանց մոռ
իոզ դիմութիս եւեաց իմբնական
կորյունն Հայուսանուժ անկախու
թյան 5 տարիների ընթացքու ծեռ
թաշխած զյատից նախանձոց ներին
անվանեղուրյունն ու կույտնու
րբան սրբաւանին ուն յեն, բա
րբանացիների դժվար կյանքը, ունեա
նեղինեւ բարեկամվելու ամուր ե
րաւչութեաւ ոնի անկախ Հայուս

**Վ. Մանուկյանի կինը չի բացառում
ամուսնու ասուլիսի անցկացումը**

Հայ «Արևորակի» խմբագրությունը ՕԵԲՀ կառնոներում հայտնաբերվելու

Պատասխանելով Խարցերին, պիտի

Սահմանադր Խովելյալ մանրամասն հայտնեց սկզբնամեջ՝ 25-ի դեկտեմբերի հարուդած ծերպակապուրյունների վարքերյալ։ Եռա խոսներով, ժեօնի և ընդդիմության ղեկավարներին, մասնավորապես Ռուբեն Նակորյանին, որի վիճակը ծահիոգի է ծեծվել ու ԿԸ անդամներ Յախվեռյանը և բարեկամ Շավարշ Բոյարյանի, Դավիթ Վարդանյանի վիճակը, եւանց փառարանների վկայությամբ, լայ և Գագիկ Մկրտչյանի մասին տեղեկություններ լիան Ազգային ղետուրյան ղեկավար Սամվել Շահինյանը ծերպ կարգած է, «Ազգային առաջադիմության», նախագահ Արքել Շաղդյանը և նրա կուսակից Արքել Դավիթունյանը փախուստի մեջ են։ Պարունակայի իր տաճ է Խոդաիր լրացակայիտ ուսարմանով Տարակուսակի և արժանի Լենուր Աղալովյանի ծերպակապուրյունը, ԱԻՍ-ի նախկին փոխնախագահ Արամազդ Շահարյանի հաւայինարդարը (վերջին ԱԻՍ-ից հետո ազգի և ընտրություններից առնվազագույն ամիս առաջ)։ Տիկին Մանուկյանը տեղեկացրեց նաև, որ խոյախական առաջարկներ են ստացվել շատ ղետպատճեններից, ունկային «Դա իշխանությունների համար լավագույն տարբերակը կլինել։ Անսկայ են, ույսիւական են բոլոր միջոցներով, համբերություն է հարկավոր։ Տիկին Մանուկյանը լրացանեց առաջինայում Վազգեն Սահմուկյանի մասնակցությամբ ասույսի հայտանական առաջարկություններից»։

STUDIOS

Միջազգային ռուկայում դղնձի եւ մոլիբդենի զետրի անկայում

Բուսաբանական այզու ծառերի մի մասը հասել են սպիտակավիճ տարիքին

Ա զայտ բուօպքանական այգին հանրադիմուրյունում միավե է, որը ներկայացնում է ոչ միայն նախառանի, այլև շարքեր Երկրագնացների բուօպքանականի հարստացումներ Սակայն, տոմի համարած շերտի ուստանով այզու հողերը յունին ծառերի աճն ապահովող համարացանախան հզորություն ունե հաշվածություն հողի շերտի գերազանցություն 15-20 սանտիմետր: Այդ խակ ուստանով ազելազգի է յուրացած եւ ծերացած ծառերի թիվը Այգու ունե զննարկներ հասուն են սահմանային շարիդի Ներկիցոյալ սահմանակալող գործուների առաջորդյան ուստանաներուն բարդիներն աղին յուրանուն են Ծովարաբանական այլուն ծառերի սերմանականացումներ կարի և պատճեն:

Ամերիկահայ Եւ ամերիկացի բժիշկներ Կոստանդնուպոլիս

ՁԵՐՄԱՄԵԼԿՈՒՍԱԳՈՒՄԸ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ԻՀԱՄ

Ենեղեկի ճգնաժամի զերծարա
խորսիարձան, վառելիքան նիցե
տիկ դաւարենի առողջեւ արդյուն
վես օգտագործման համար իսյ Ենե
զեկիններին և կանչելական օգնու
թյան են ցոյց տալիս արշատահան
նյան բազմություն քիչնունեւ Ներկա
յացնենի նրանցից մեկի «Ռեսուր
սենչընիք առողջեն» պիտայ
ու աշխատավորությունը:

Յիշման Հայուստանու և զեկույ
1992 թ եւ մեծ փոքր տիր շնորհը
դիմացելուսազման, տշակո միջն
գայի պատրահուրյան բնակ
զամենում, գրայցի ժամանակ ներ
օխ Ֆրանքի վախճախազան Ալեյ
Կունական և եւամսոս գրանիու
լի հաօքի Գ. Մելիքյանը Յիշմա
ահազդիլ է 1987 թ. Այս աշխատայ
ընթացքու աշխատանքներ են կա
տարձու Առողջապահութեան, Ուղարին
ութ Թերության, Վրաստանու
Առմանիայու, Հնդկաստանու և
այլ եւերեալու Ալեյ խանութեան

բյունաթ վեցին տարիների ընթաց
ինձ շնորհամեկուսացվել են այլք
ինձ 40 հիմնութանցներ, դրուցին
թունելի ժեներ, ուստասմել է մոռ
120 մասնագել Ռատումնասիրու
բյունների արզունեցներ վերաբռն են
ու թույնանուր սածամք շնորհամեկու
սացան դեղուած կարելի է խնայել
և ներդիսյի մոռ տոկուր

Յիշման աշխատանքներ է լրաս
րել հյուրուուրթիների ձևով թիւման
ի շեմային կայուններու նոր սար-
բայութեաների տեղադրման խանց.
Սահմանադրութեան, անցյալ ասրը
Հայաստան է քեզի յուս հյուրուու-
րին. ուրախանցութիւն 400 կիլոմետ-
րուուրյանը. Եւեանի 21-ի ոմ և
Հազգանի ՊԱՇ-ի ոմ տեղադրվել
են այժման պողծեայ կառավարման.
վատելիմի ասիլի սարեր, որոնք հնա-
բայուրյան կառն անհանուր 13 չո-
կու վատելիք. Յիշման աշխատանք-
ները կառաւել է ԱՄՆ-ի միջազգա-
յին պարագաներ առնախառնութեան

ՀՀ ԿԲ ՈՒՍՏԱՄՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՈՒՄ ՍԵՎԻԼԻՆԱՐ-ԴԱՍՏՆԹԱԳՆԵՐ

երթուղակ, և ՀՈԿԱՏԵՐԻՐ, Առօսց
ՏԱՐԱՆ. Ռեմբարդիք 30-ին <<
կինտոնական բանի ուսումնակրո
կինտոնական տեղի ունեցած Միջա
զային պարզագույն ԱՄ.» գրու
կալորդին (USAID). Հայրածառ
բաների ասովխայիսի և <<ԱՐ
ի կողմէց կազմակերպած սեփակ
դասընթացների եւերադ փոլի բաց
ման աւագուրդութեր. որին մա
նակցութեա «PARENTS» խօր
դիքայական Աայի Գրքեար. <<ԱՐ ո
սումնական կինտոնի զեկույա
Ռուսա Ռայալութեա և Հայրածա
ճի բաների ասովխայիսի նախ
ակի Տիգրան Առաքարար.

Հայութը 15 բազեր 19 աւ-
խառնիքներ կրներեա միջու-
գոյն բանակի համակարգի վա-

«ԱՐ» ՕՐՎԱՐԴ
Կառուցրանի Շ տպ
«Երևան» թղթ երթագր բանուց
«ԱՐ» թղթ երթագր բանուց
Երևան 375010, Կառուցրանի 47
Հեռ. 562941, AT&T 137421 153065,
e-mail INTERNET: ar2@armnet.com

Պայման խօսքուն
ՖԱԿՏ ՓՈՏՐԵԱԾ / ԽԱՆ 521635
Յանի
ԱՐՄԵՆ ՄԱՐԳԱՐԻ / ԽԱՆ 562863

A-STYLE համարարդարի
Բանականի թղթաքանչ
«ԱՐ» թղթ

Ալուս «Ազգի» ուղարկի Է

«ԱԶ» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47, Կառուցրանի,
Երևան, Հայաստան, 375010

Բացման խոս ասաց Երա-
կի մարգղիս Առաւա Գու-
զյանը, եթեկույթը վարեց
այս հանդիսաբրյունը իրավիրած
Հայաստանի քանդական գործիչնե-
րի միուրյան նախազան Եռլանդ
Նազանցյանը Խօճ արթևազեսի
անգամ ճանապարհը նրա ստեղծա-
գործական և ճարդկային նկարա-
գլուխ իր զեկուցման մեջ ընտրագ-
րեց Լեռն Հայովետյանը Հետ ար-
վեստազեսի մասին խենց խոսն ա-
սոցին և հուշեր դասմացին շատ-
ր զերառաններ Նինա Բոխյան և
Ժաննա Թովմասյան, դերասան

Վարդան Աճեմյանի
հորելյանական երեկոն իր
անունը կրող քայլութեան

Նշանավոր նղավ սեղմբերի 29-ի կիրակիօ
զյումբեցիների համար Այդ օրը Գյումրիի վերա-
նորոգված մարզադաշտում կայացավ Նավասար-
դյան խաղերի բացումը Շենք եւ մարդաւա-
Նախ Երեւանից Լոռուց Արցախից Վայրից եւ
ուրիշ վայրերից հրավիրված մարզիկների ժեղքը
Աղա հայուրավոր դեռահաս մեծ աղծակի հե-
տո լույս աշխարհ եկած դաշտանիների ու աղջիկ-
ների սղորժային մեծ հանդեսը։ Դանից հետո
դարձային բազմամարդ խմբերը ժիրակի եւ Սաս-
նա դարերով գյումբեցիների ավանդական ֆայ-
տոնց և Ֆանու հիմ գյումբեցիների դարով ու եր-
գով։

Եղավ երիտասարդության մեծ տնօ. որի գագարնակեցը դարձավ Խավասարության խաղերի ջահի բանկյումը ճախրող աղավնիներով. ճիշտ են ճիշտ Օլիմպիական խաղերի նման. Հանդիսությունն ավարտվեց վազի մրցումով. իսկ վեցքում հայտարարվեց առաջինա օրերի մրցախաղերի ըն-

Գետոց Ալույսան բան-
րազիւններ Լինն Մուրա-
ֆյան և Գետոց Արա-
շյան, Կոմիլի Խոդաբա-
ղեարանի նօսկույրի
քամին, Վարիչ Հառիկ
Կյուակույան, Անհանի
ստույայի սան Կյումի
Խոդամի սուեգի Վազ-
գան Հարուրյանն է Ե-
նինական Խոդամուն
հաստատված Խարենո-
ւորձ, բայց այժմ Առ
Անջեկառմ ապրող Ման
վիկ Մարտուն, Գյում-
րիի բաւունի այսօնիս
դեկավար, Եինորինույրիշ
Արթուր Մթշշյան, թեմայ
ին Երևանդ Նորան-
յան: Դակիիճը խորին
նոզմումնով ունկնդրեց
Վարդան Անհանի եր-
շատակի ոգեկոչան ա-
ռաստու աղորեր, որ առտարկեց Ծր-
բակի թեմի առաջնորդ Գիգորիս ար-
քապան:

სოკოლისა და სოკოლის მიერ განვითარებული არა მარტინის მიერ განვითარებული არა

բռաօ իր տեղուացրական վարօք
Ելոյքինի մեջ Անձնանք եր-
աց իր անսպաս սպամով ը-
մադրից, որի ձեռք ինչին է դիտ-
չում էր, կատակու և քանական ար-
վեսի հրաւը Երևաց իր բարյա-
կան զան նկարագրով, իրեւ ան-
եմուռեն բարի և բարյացական ո-
ւան ու ծառեկա ու առաջա-
պատճեն առաջ ու առաջ

ովք ու ժողովրդ, ուսայ ու առաջնութիւն մարդ, ու օքնչել կամացի վե- ովհի աղբի, ուրիշ ելք չկա...
Առաջ- Տարածութան

לְבָנָן, סִילְבֶּרְגִּין

Անվանակոչում qրողի ծննդյան orը

Յուլիսների մեջին Պատրի Ռեսիլյանը որդեգի է դատար 59 տարեկան Երևան սահման նույնականացնելու պահանջման վեցամյա անվաճակութեա Սենատի Գլուխու Սարեկացու անվաճ թիվ 1 դատողի գրադարանը:

Դորոշի դահլիքում տեղի ունեցած հույս-ցերեկույթը բացեց դորոշի ժամանակ Արեգակ Առաջնայաց Ստեղծագործական բազում ծրագրեր անապահ թողած են Այսպիսից անժամկետ ներացած գրողի մասին գնահատմանի իրենց քեզ յուստին առաջին եւ հոլդեր դասմանը գրող Արմավիրի մարդի ժողովրդական կրթության

Իիկանի որդիները խոստացան այսուհետ ու պարբերաբար Ծոր գրեթե հարստացնել դոլոցի գրադարանը, ինչը եղած էր կյանքի ընթացում և առ մի խճանքարի հասնող գրեւ նվիրել խորհրդային ափյունիքը, Արքախի եւ աղետագուու տարբեւ դոլոցների գրադարան ներին Եկ խորհրդանշական է, ու Երականակը հավերժացնելու առաջին այս խայլը կատարվեց ուսումնականի ավանդութեան ունեցող այս դոլոցում, ուր Խանիցու գրական հանդիպումներ են կազմակերպվել Գեւորգ Շեւիկյանի հետ:

ԱԹՎԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Գրողի եւ բնագավահ հաջողության պայմանն անկեղծությունն է

ԵՐԵՎԱՆ. 1 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ
Գրողի եւ բննադյանի հաջողության առաջին ուայմանը գրականացես Դրան։
Թամրապյանը համարում է անկեղծությունը։ Ինչ էլ իր 70-րդ տարին դիմավորում է անկեղծության վաստակով։

21 տարեկանում. հետո ծնվեց առաջին «Շիրվանզադեի ղրամատուրգիան» մենագրությունը, հետո «Դայ Իննադատուրյուն» եռահատոր ուսումնասիրությունն ու մյուս արժեթափու գործերը:

«Անգանում մի լիյ խամահրված ժանր է գրականագետի եւ ննադատի

գործը, Խանի որ գրվում են խելացի տեսանք, որոնք չեն ընթեցվում Դան Թամրազյանն այս եզակիներից է, որ տալիս է եւ խելացի, եւ ընթեցվող գործեր», հորեւյարին շնորհավորելիս ասաց Դայաստանի գրողների միության նախագահ Դան Մարտոսյանը, զնահատձևով հայ գրական ժառանգությունն իր համար ընտանի դարձրած Թամրազյանի մանկավարժական գործունեությունը:

www.nature.com/scientificreports/ | (2022) 12:1030 | Article number: 1030

2020-2021

Հասդակի սիսպոզիոն Գյումրիում

Ծրակի մարզպետարանի խաղա-
խափնության ու ճարտարադեսու-
թյան բաժինը և Գյունիկի խաղաք-
պետարանը մարզկենտրոնում կազ-
մակելով են խնդակի «Գյունիկ-
96» խաղաքային սիմոնգիռով. որը
նվիրված է Հայաստանի անկախու-
թյան 5-ամյակին և բացվել է սեպ-
տեմբերի 21-ին: Քաղաքի Անկախու-
թյան հրապարակի կենտրոնում ար-
դին մի խնի օր զեզում են մուրճն
ու հասիջը, եւ զյունեցի 9 խնդրա-
կառանելու ուղարկությունը կառ-
տաձնանական է:

կազութեներ տրխամալի խուռու կտուներին նոր ձև ու տեսք են տալիս կամիշի կողելով ամեն մեկն իւ աշեղ ծագութական մշակացունքը։ Ա-վազների անվանի բանդակազուն, ՀՀ պատակավոր նկատիչ Զավեն Կուտոյանի, ճանաչում տնեցող բանդակազութեներ Արշյուտ Պատոյանի, Կամ Սադիկյանի և այլոց կողմին աշխատում են ինքնահաս-

Սիստրոֆիոմի և նոր են լրաց ված ծախսերը հոգում են հովանոս Վորոնեցը Խնջյան տեղիկացրեց «Հ վասակակույտ նկատիչ, մարզի պլոտ վոր նկատիչ Զավեն Կուտոյանը ցանկություն կա հետազոտ տարիններին նեռնարկումը դատձնել ավանդական նաև լայնացնելով մասնակիցների բնդցրկման աշխարհացրւան սահմանները»

Այս «Ուկե աշունը» այս «Ուկե աշունը» չէ

Ֆիլհարմոնիկ զործակալության ժամանակ բողոքում
է ենթակա ինքնաշխատ ու սահմանափակ դեմք

Վերջու հայկական հեռուստաեւ սուբյամբ ցագաղըլող գրիվադրային խոլովակը շարունակ հայտարարութ է հոկտեմբերի 5-ին կայտնավեմ «Անկա աշամ» փառատօնի մասին Փառատօնին կօնսնակցեն Արևին Խոսկիկյանը, Արած Մատրյանը, «Ելլա» Խոնական խոմքը, կիորուոզի մի ուրցարարութիւն և ուժիւ այլ սպասված ու չստանած զերասաններ ու երաժշտական խմբեր. Ինցոյն ազդունակ է խոլովակը փառատօնի կազմակերպիչը «Իկո» ընկերութեան գլուխական գործադիր և կյանքապի ուրցարարութիւնը.

Աւցինիս դեմ է լուրիսն է առ
դամ Հայաստանի Ֆիդայութիկ զու-
ծակադուրյան տնօրին Լաերս Մու-
սխայանը մեղադրելով կազմակե-
տությանը Խեղինակային իրավունք
ունիահարման մեջ: «Երեսանցիների
հասածանուր» Ռուս աշտեմ» լինու-

բազածանը «Խոկե աշտի» վառա-
տովի հեղինակային իրավունքը, ու
արտնագրված է հեղինակային իրա-
վունքների պատճանորյան գումա-
կալորյանուն, ուստկանում է ինձ ե-
ժորա Առաջյանին», խոյսարտու-
թ Լահր Մովսիսյանը Նու խոսե-
րով, ժ Առաջյանի համահեղինա-
կորյանը դեռևս 1959 թ. առաջի-
անգամ Երևանում կազմակերպել-
«Խոկե աշտի» վառատնօց հետազո-
ւ 37 առինութիւն ընթացքուն ներկայա-
նալով Երևանցիներին ազելի խ

23 անգամ:

«Ես ոյինչ յանձն «Բեր» թիւնի
լի դեմ Արանի կարող են կազմա-
կելով ամեն ինչ, ապայի ոչ «Ռո-
ին առուն» անվանմանը», ճշգրիտ
Սովորույանը Բոկ «Բերն» արև ա-
նութեավ փառաւուն է կազմակերպու-
արդին եւերդող ասին:

THE GARDEN